

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»**

Кафедра соціальної педагогіки

РОБОЧА ПРОГРАМА

освітнього компонента «Виробнича практика»

для другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузь знань: 23 Соціальна робота

спеціальність (спеціальності): 231 Соціальна робота

освітня програма (освітні програми): Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Практична психологія

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 25 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри (підпис)

1. **Назва освітнього компонента.**
Виробнича практика
2. **Тип освітнього компонента.**
Обов'язковий
3. **Рік (роки) навчання.**
1
4. **Семестр / семестри.**
2
5. **Кількість кредитів ECTS.**
6
6. **Відомості про викладача (викладачів).**

Караман Олена Леонідівна – ректор, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки, e-mail: karaman.olena.lnu@gmail.com

Юрків Ярослава Ігорівна – проректор з науково-педагогічної роботи, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри соціальної педагогіки, e-mail: yurkiv.yara@gmail.com

Островська Наталія Олександрівна – в.о. завідувача кафедри соціальної педагогіки, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки, e-mail: nata_ostrovska@ukr.net

Краснова Наталія Павлівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки, e-mail: krasnova.natulya@gmail.com

Отрощенко Наталія Леонідівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки, e-mail: nataliy29ot@gmail.com

Степаненко Вікторія Іванівна – в.о. директора навчально-наукового інституту педагогіки і психології, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри соціальної педагогіки, e-mail: viktoriyalnu@gmail.com

Литвинова Наталія Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки, e-mail: litvinovan76@gmail.com

Мальцева Ольга Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки, e-mail: olga786360@gmail.com

Харченко Людмила Георгіївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки, e-mail: lyudmila.kharchenko@gmail.com

Шабаява Наталія Сергіївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки. e-mail: nataliya.shabaeva@gmail.com

Тунтуєва Світлана Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки, e-mail: svitlana.tuntueva@gmail.com

Сьомкіна Інна Сергіївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки, e-mail: syomkinna21@gmail.com

7. **Очікувані результати навчання.**

Вивчення курсу сприяє:

Формуванню інтегральної компетентності: здатності вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у сфері соціальної роботи, соціальної педагогіки і психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Курс сприяє формуванню

Загальних компетентностей:

ЗК 3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Спеціальних компетентностей:

СК 1. Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів міждисциплінарного дослідження, у тому числі методи математичної статистики, кількісні соціологічні методи, доказові методики і техніки практичної діяльності стосовно завдань соціальних, соціально-педагогічних і психологічних фундаментальних і прикладних досліджень.

СК 3. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати соціальні, соціально-педагогічні і психологічні дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.

СК5. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультативну, психодіагностичну та іншу) з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК 7. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня, налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.

СК 9. Здатність до професійної рефлексії.

СК 14. Здатність до розроблення, апробації та втілення соціальних проєктів і технологій.

СК 15. Здатність упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність у сфері соціальної роботи, соціальної педагогіки, практичної психології.

Вивчення курсу повинно забезпечити досягнення здобувачами таких *програмних результатів навчання:*

ПРН 1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної / недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 2. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.

ПРН 4. Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних і психологічних послуг та управлінських рішень.

ПРН 5. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН 6. Застосовувати загальне та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних задач та здійснення наукового дослідження.

ПРН 7. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях.

ПРН 9. Уміти організовувати та проводити соціальне/ соціально-педагогічне/ психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПРН 10. Розробляти програми соціально-психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування, тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПРН 12. Розробляти, апробувати і втілювати соціальні проєкти і технології.

ПРН 15. Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, соціальної педагогіки, практичної психології, ініціювати командоутворення та координувати командну роботу.

ПРН 16. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.

ПРН 17. Виконувати рефлексивні практики в контексті цінностей соціальної роботи, соціальної педагогіки, практичної психології, відповідальності, у тому числі для запобігання професійного вигорання.

ПРН 18. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в

складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи, соціальної педагогіки, практичної психології.

ПРН 19. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опанувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.

ПРН 20. Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою професійним етичним принципам і стандартам..

Soft skills: уміння налагоджувати міжособистісні контакти; вирішувати складні проблеми; працювати в команді; креативність; вміння прогнозувати; гнучкість, швидка адаптація до змін та ін.

8. Передумови (актуальні знання, необхідні для опанування освітнього компонента).

Освітні компоненти: «Методологія та методи міждисциплінарного дослідження»; «Інформаційно-комунікативні технології в професійній та науковій діяльності»; «Іноземна мова для академічної та професійної комунікації»; «Діагностика, прогнозування та проєктування в соціогуманітарній сфері»; «Міжвідомча та міждисциплінарна взаємодія суб'єктів соціогуманітарної сфери».

9. Зміст освітнього компонента.

9.1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Мета практики – поглиблення у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота, освітня програма: «Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Практична психологія», теоретичної підготовки щодо використання методів і технологій, застосування інноваційних форм організації роботи у сфері майбутньої професії, удосконалення і розвиток готовності до практичної професійної діяльності, вирішення комплексних управлінських і прикладних завдань у процесі роботи з різними категоріями населення.

Основними завданнями практики є:

- удосконалення і розвиток готовності до практичної професійної діяльності, уміння встановлювати професійно-етичні відносини з клієнтами та співробітниками бази практики;
- самостійне проєктування і здійснення процесу (фрагменту) професійної діяльності щодо вирішення проблем конкретного об'єкта професійної діяльності;
- удосконалення комплексу особистісних і професійних якостей у процесі практичної діяльності, формування професійної компетентності;
- поглиблення й інтеграція знань щодо технологій професійної діяльності і соціального управління, інноваційних форм роботи з різними категоріями клієнтами;
- виконання індивідуального завдання науково-дослідного характеру за змістом, обговореним із керівником практики і спеціалістами бази практики;
- створення умов для здійснення дослідницько-інноваційної діяльності на основі професійної рефлексії.

9.2. БАЗИ ПРАКТИКИ

Базами для проходження практики здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота за програмою підготовки «Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Практична психологія» є бази практики, з якими університетом заключено довготривалі угоди. Крім того, здобувач має право пройти практику на аналогічних інших базах практики за персональним вибором на підставі укладеної між університетом і відповідною базою практики угоди.

Базами практики можуть бути державні і недержавні організації у соціальній сфері, соціальні служби різного типу, заклади освіти, спеціалізовані заклади кримінально-виконавчої системи, органи державної влади та місцевого самоврядування (громадські організації, благодійні фонди, заклади загальної середньої освіти, спеціалізовані соціальні заклади: дитячі будинки сімейного типу, соціальні притулки, реабілітаційні центри, хоспіси, пансіонати геріатричного типу, територіальні центри соціального обслуговування одиноких та непрацездатних громадян, управління соціального захисту населення, центри пробації, територіальні громади тощо).

Підставою для вибору баз практик є наявність необхідних умов роботи фахівця з соціальної роботи / соціального педагога / практичного психолога, її соціально-психологічний, соціально-педагогічний і соціальний зміст, реалізація різноманітних напрямів, форм і методів організації професійної діяльності, соціального виховання дітей, підлітків, молоді, дорослого населення.

9.3. СТРУКТУРА ПРАКТИКИ

№ з/п	Етапи проходження практики та види діяльності здобувачів	Розподіл годин між видами роботи
<i>I етап – організаційний</i>		
1.	Консультативне засідання з метою ознайомлення з програмою практики, отримання завдань та форм звітності	5
2.	Обговорення програми практики здобувачів з науковими керівниками	5
Разом		10
<i>II етап – основний</i>		
1	Складання календарного плану проходження практики, заповнення щоденника	20
2	Аналітична довідка закладу / установи/ соціальної служби/ організації	20
3	Аналіз плану роботи соціально-психологічної служби на період проходження практики	20
4	План самостійної роботи на період практики (з обов'язковим обґрунтуванням заходів).	20
5	Аналітична довідка (соціально-психологічна робота з конкретним об'єктом).	20
6	Програма і результати навчально-дослідницької роботи на період практики (відповідно до специфіки служби /закладу/ установи/організації).	30
7	Підготовка професійного портфоліо	30
Разом		160
<i>III етап – підсумковий</i>		
1.	Презентація результатів практики на кафедрі	5
2.	Підготовка та подання звіту про проходження практики	5
Разом		10
Усього		180

9.4. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Практика є невід'ємною частиною ОПП та обов'язковим елементом у підготовці здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота.

Загальне керівництво практикою здобувача покладається на завідувача кафедри, гаранта освітньо-професійної програми, за якою він закріплений. Безпосереднє керівництво практикою, науково-методичне консультування та контроль за проходженням практики здобувача здійснює науковий керівник.

Документи з організації та проведення практики є: наказ про практику, індивідуальні звіти здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти про проходження практики, протоколи засідань кафедри про затвердження звітів здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня про проходження практики.

9.5. ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ З ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

1. Щоденник і календарний план проходження практики (затверджена форма у Положенні про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»).

2. Аналітична довідка (характеристика системи роботи бази практики)

Алгоритм аналітичної довідки бази практики (для соціальних служб / державних і недержавних організацій у соціальній сфері):

Назва організації.

Адреса, телефон.

Історична довідка (рік та передумови створення, ініціатори і засновники, основні етапи становлення або реорганізації).

Форма власності.

Джерела фінансування.

Нормативна база діяльності (з конкретним переліком нормативно-правових актів).

Задачі та функції служби. (з посиланням на зміст Статуту або Типового положення).

Організаційна структура служби.

Штат працівників (кількість, посади і посадові обов'язки).

Соціальний портрет контингенту клієнтів.

Основні напрями, форми і методи роботи.

Вертикальні та горизонтальні зв'язки. (З якими організаціями, зміст і форми співпраці, характер співпраці – постійно, періодично, час від часу)

Алгоритм аналітичної довідки (для закладів освіти):

Соціальний паспорт закладу.

Система організації соціального виховання.

Аналіз плану роботи соціального педагога і практичного психолога (основні напрями, форми й методи реалізації функцій професійної діяльності, урахування у плануванні особливостей соціального портрету контингенту учнів).

Характеристика діагностичного інструментарію соціально-психологічної служби.

Характеристика системи роботи з вразливими учнями і сім'ями.

Характеристика зв'язків соціально-психологічної служби закладу з іншими організаціями і соціальними службами (З якими організаціями, зміст і форми співпраці, характер співпраці – постійно, періодично, час від часу)

3. Аналіз плану роботи соціально-психологічної служби на період проходження практики (характеристика інструментарію відповідної служби, ресурсів, що застосовуються в організації відповідного напрямку професійної діяльності; характеристика окремого виду інструментарію)

4. План самостійної роботи на період практики (з обов'язковим обґрунтуванням заходів)

5. Аналітична довідка (соціально-психологічна робота з конкретним об'єктом).

а) „соціальний діагноз”;

б) соціально-психолого-педагогічна характеристика об'єкту;
в) організація професійної діяльності (мета, зміст, форми, технології, методи, залучення самого об'єкту, допомоги індивідів, груп, спільнот, організацій);
г) отримані результати, ступінь результативності, об'єктивні й суб'єктивні перепони у досягненні оптимального результату.

6. Програма і результати навчально-дослідницької роботи на період практики (відповідно до специфіки служби або закладу самостійно спроектувати і здійснити процес (фрагмент) професійної діяльності щодо вирішення проблем конкретного об'єкта професійної діяльності).

7. Звіт про результати самостійної роботи під час проходження практики (розгорнутий протокол індивідуальної, групової бесіди (консультування) спеціалістів з об'єктами професійної діяльності з аналітичними висновками, щодо психологічних особливостей об'єкту бесіди, щодо бесіди в цілому; звіт-аналіз про виконання індивідуального, групового завдання, реалізацію власної участі у діяльності служби, самостійної професійної діяльності; розробка і проведення соціально-психологічного заходу; соціально-психолого-педагогічний портрет основної (або однієї з основних) групи клієнтів бази практики; розробка структурно-функціональної моделі самоврядування досліджуваного колективу).

8. Професійне портфоліо (есе, присвячене собі як професіоналу (мотиви вибору професії, етапи професійного й особистісного зростання, досягнуті результати, професійні уподобання, перспективи працевлаштування й професійної кар'єри); фотодокументи, грамоти, дипломи, авторські розробки, малюнки, вірші, наукові роботи, публікації тощо).

9. Характеристика роботи здобувача з бази проходження практики (затверджена форма у Положенні про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»).

9.6. ОBOB'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧІВ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Під час проходження практики здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти зобов'язані:

- своєчасно прибути на базу практики;
- ознайомитися з правилами техніки безпеки, охорони праці, внутрішнього трудового розпорядку закладу та дотримуватися їх;
- дотримуватися принципів академічної доброчесності та професійної етики;
- у повному обсязі виконувати передбачені програмою практики завдання;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно оформити звітну документацію;
- презентувати результати проходження практики на кафедрі.

9.7. ОBOB'ЯЗКИ КЕРІВНИКІВ ПРАКТИКИ

Керівники практики зобов'язані:

- ознайомити здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти з програмою практики, метою, завданнями, критеріями оцінювання, формою звітності;
- контролювати своєчасне прибуття здобувачів до баз практики та її систематичне відвідування, виконання програми практики, строків її проведення, правил внутрішнього трудового розпорядку бази практики, дотримання принципів академічної доброчесності та професійної етики;
- забезпечувати якісне проходження практики відповідно до затвердженої програми;
- надавати методичну допомогу під час виконання завдань практики;
- проводити консультації;
- брати участь у настановчій та звітній конференціях.

10. Список рекомендованої навчальної літератури.

Основна навчальна література

1. Караман О. Л. Підготовка соціального педагога до соціально-профілактичної діяльності в ЗВО. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка (педагогічні науки)*. 2018. №6 (320) червень 2018. С. 122–130.
2. Купенко О. В. Соціальна робота: від теорії до практики. Суми: Сумський державний університет, 2020. 192 с.
3. Ларіонова Н. Б. Практика в системі професійної підготовки студентів спеціальностей „Соціальна педагогіка” і „Соціальна робота” : навч.-метод. посіб. для студ., організаторів і керівників практики. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”. 2010. 69 с.
4. Лучко М., Надвинична Т. Психологічна допомога сім'ям за складних життєвих обставин. *Психологія і суспільство*. 2018. №3–4. С. 224–250.
5. Мазоха Д.С., Перхайло Н.А. Практична підготовка магістрів соціальної роботи: програма, система організації: навч.-метод. посіб. К.: Міленіум, 2018. 74 с.
6. Положення про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». URL: http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/poloj_praktyka_june2021.pdf
7. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 231 Соціальна робота галузі знань 23 Соціальна робота для другого (магістерського) рівня вищої освіти: Наказ МОН України № 556 від 24.04.2019 р. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/05/06/231-sotsialna-robota-magistr.pdf>
8. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія галузі знань 05 Психологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти: Наказ МОН України № 564 від 24.04.2019 р. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/04/25/053-psikhologiya-mag.pdf>
9. Терещенко Г. О., Данілова О. С., Уханова А. І. Виробнича практика: метод. рекомендації для здобувачів спец. 053 «Психологія» та 231 «Соціальна робота» другого (магістер.) рівня вищої освіти. Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2022. 33 с.
10. Юрків Я. І. Професійна підготовка майбутніх соціальних педагогів та соціальних працівників до роботи із вразливими категоріями населення : монографія. Київ : Талком, 2021. 460 с.
11. Юрків, Я. І. Надання соціальних послуг вразливим категоріям населення як вид професійної діяльності соціального працівника. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2022. № 1(349). Ч.2. 178–191. [https://doi.org/10.12958/2227-2844-2022-1\(349\)-2-178-191](https://doi.org/10.12958/2227-2844-2022-1(349)-2-178-191)
12. Юрків, Я. І. Характеристика суб'єкта професійної підготовки майбутніх соціальних працівників та соціальних педагогів до роботи із вразливими категоріями населення. *Education and Pedagogical Sciences. Освіта та педагогічна наука*. 2022. № 1 (179). С. 91–98. [https://doi.org/10.12958/2227-2747-2022-1\(179\)-91-98](https://doi.org/10.12958/2227-2747-2022-1(179)-91-98)
13. Sehgal, R. (2019). Social Work in Industrial Sector. *Social Work Intervention with Individuals and Groups* (pp. 66–95). URL: <http://www.ignou.ac.in/upload/bswe-02-block4-unit-19-small%20size.pdf>
14. Suhail, M. (2021). Social Work Practice in Industry: Scope and Functions. *Areas of Social Work Practice* (pp.211-220). Publisher: AlterNotes Press.
15. Zorn, I. & Seelmeyer, U. (2017). Inquiry-based learning about technologies in social work education. *Journal of Technology in Human Services*, 35(1):49-62.

Додаткові джерела

1. Методичні вказівки до проходження виробничої практики магістрів (для студентів усіх форм навчання спеціальності 281 – публічне управління та адміністрування) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. : С. О. Гайдученко, Т. В. Бельська, О. А. Дегтярь. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 25 с.

2. Харченко С. Я. Активні форми та методи навчання як сучасна педагогічна технологія професійної підготовки соціальних працівників і соціальних педагогів. *Педагогічні технології в сучасних наукових дослідженнях: досвід та інновації* : монографія. Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2017. С. 6–28.
3. Харченко С. Я. Інновації в освіті як сучасний педагогічний феномен. *Інновації педагогічної освіти в умовах викликів сьогодення*: монографія. К.: Талком, 2019. 345 с. С. 7–28.
4. Нерworth, D.H., Rooney, R.H., Rooney, G.D. & Gottfried, K.S. (2017). *Direct: Social Work Practice: Teori and Skills* (Tenth) edition. Boston: CengageLearning.
5. Safodien, M. (2021). Social work 4.0? The Fourth Industrial Revolution and social work education: a South African perspective . *Social work*, 57 (3). <http://dx.doi.org/10.15270/52-2-946>

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
3. Міністерство освіти і науки України URL: <https://mon.gov.ua/ua>
4. Міністерство соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
5. Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи URL: <http://www.psyua.com.ua/>
6. Бібліотека Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. URL: <http://libr.luguniv.edu.ua/>
7. Цифровий репозиторій Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. URL: <http://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/>
8. National Association of Social Workers. Social Work Practice. URL: <https://www.naswnyc.org/page/420>
9. Society for Social Work and Research. URL: <https://secure.sswr.org/about-sswr/>

11. Технології викладання та атестації.

Діяльність здобувача освіти:

- опанування теоретичного матеріалу;
- виступ з повідомленням;
- виголошення доповіді;
- участь у дискусії;
- виконання індивідуальних завдань;
- виконання завдань самостійної роботи.

Поточний контроль:

контроль своєчасного прибуття здобувачів до баз практики та її систематичне відвідування, виконання програми практики, строків її проведення, правил внутрішнього трудового розпорядку бази практики, дотримання принципів академічної доброчесності та професійної етики;

Форма семестрового контролю:

Диференційований залік.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
83-89	B	добре	зараховано
75-82	C		
63-74	D	задовільно	зараховано
50-62	E		
21-49	FX	незадовільно з	не зараховано з

		можливістю повторного складання	можливістю повторного складання
0-20	F	незадовільно з обов'язковим повторним виченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним виченням дисципліни

12. Критерії оцінювання.

Кожне завдання практики оцінюється окремо.

Відповідно до шкали ECTS:

- Низький рівень виконання завдання – 50 – 74% від максимальної кількості балів, передбачених програмою;
- Середній – 75 – 89%;
- Високий – 90 – 100%.

Загальна оцінка за практику виставляється за сумою балів, набраних за всі завдання, передбачені програмою конкретного виду практики.

<i>Вид діяльності здобувача</i>	<i>Рівень виконання завдання</i>	<i>Бали</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
Щоденник проходження практики	Низький – записи відображають зміст фактично виконаної роботи, спостереження обмежуються фіксацією поверхневих фактів й особистих вражень практиканта	5-6	10
	Середній – додатково до попереднього рівня записи містять певні елементи аналізу фактів, що спостерігаються, самоаналізу професійного самопочуття, але відсутній системний, обґрунтований аналіз, а також необхідні висновки й пропозиції	7-8	
	Високий – присутній системний, обґрунтований аналіз фактів, що спостерігаються, власного професійного самопочуття, а також необхідні висновки й пропозиції	9-10	
Аналітична довідка бази практики	Низький – довідка (паспорт) обмежена конкретними фактами, відсутні елементи аналізу	5-6	10
	Середній – довідка містить елементи аналізу, розкриває певні моменти організації й роботи служби, паспорт містить уточнення й примітки, що відбивають конкретні особливості, необхідні для організації подальшої роботи	7-8	
	Високий – довідка (паспорт) містить глибокий, повний аналіз, що розкриває роботу служби (клас, школу) як систему,	9-10	

	дозволяє будувати перспективне оцінювання й прогнозування		
Аналіз плану роботи соціально-психологічної служби на період проходження практики, характеристика інструментарію відповідної служби, ресурсів, що застосовуються в організації відповідного напрямку професійної діяльності; характеристика окремого виду інструментарію	Низький – поверхневе розкриття основних моментів, що стосуються змісту плану роботи. Середній – наявність елементів аналізу, розкриття основних напрямів, організаційних форм роботи служби, спеціаліста. Високий – повний аналіз роботи служби, спеціаліста у системі (доцільність, відповідність завданням служби, потребам клієнтури, соціальної ситуації).	5-6 7-8 9-10	10
План самостійної роботи на період практики (з обов'язковим обґрунтуванням заходів).	Низький – виділені складові інструментарію, ресурсного забезпечення Середній – додатково до попереднього рівня присутній аналіз оптимальності й ефективності наявного інструментарію, наявних ресурсів Високий – додатково до попередніх рівнів системний аналіз інструментарію, ресурсів містить оцінку доцільності й ефективності використання, пропозиції щодо удосконалення	5-6 7-8 9-10	10
Аналітична довідка (соціально-психологічна робота з конкретним об'єктом).	Низький – поверхневий, фрагментарний опис роботи з індивідом, групою Середній – поданий достатньо глибокий системний аналіз цієї роботи Високий – глибокий системний аналіз роботи завершують висновки щодо доцільності й ефективності, а також власні пропозиції щодо її удосконалення	5-6 7-8 9-10	10
Програма і результати навчально-дослідницької роботи на період практики (відповідно до специфіки служби або закладу самостійно спроектувати і здійснити процес (фрагмент) професійної діяльності щодо вирішення проблем конкретного об'єкта професійної діяльності).	Низький – обрана проблема недостатньо актуальна для даної служби, результати роботи поверхневі, відображають описовий, несистемний, неаналітичний підхід до збору й обробки матеріалу, відсутня перспектива використання матеріалу для подальшого дослідження й використання у практиці роботи служби Середній – подана достатньо повна, теоретично обґрунтована програма роботи, але для її виконання недостатньо глибока теоретична й практична підготовка студента, перспектива використання матеріалу для подальшого дослідження й	5-6 7-8	10

	<p>використання у практиці роботи служби подана схематично</p> <p>Високий – повна, комплексна, теоретично обґрунтована програма роботи, глибока теоретична, методична й практична підготовка студента, обґрунтовані й окреслені перспективи використання матеріалу для подальшого дослідження й використання у практиці роботи служби</p>	9-10	
<p>Звіт про результати самостійної роботи під час проходження практики:</p> <p>- Розгорнутий протокол індивідуальної, групової бесіди (консультування) спеціалістів з об'єктами професійної діяльності з аналітичними висновками: щодо психологічних особливостей об'єкту бесіди (відповідно до методики), щодо бесіди в цілому.</p> <p>- Звіт-аналіз про виконання індивідуального, групового завдання, реалізацію власної участі у діяльності служби, самостійної професійної діяльності</p>	<p>Низький – протокол в основному описує хід бесіди (консультування), поведінку її учасників, характеристика результатів невірна або неповна</p> <p>Середній – присутні спроби пояснити логіку бесіди (консультування), її динаміку, аналіз окремих фрагментів бесіди, характеристика результатів вірна й достатньо повна</p> <p>Високий – поданий системний глибокий аналіз бесіди (консультування) відповідно до алгоритму, висловлена особиста думка щодо професійності проведення бесіди (консультування), характеристика результатів вірна, повна, містить перспективне прогнозування</p> <p>Низький – показані зміст і характер завдання, доручення, роботи, об'єкт (об'єкти) професійної діяльності, що було сплановано для його виконання, що фактично реалізовано</p> <p>Середній – описані використані технології, містяться певні елементи аналізу результативності, самооцінки професійної готовності до виконання завдання, психологічного самопочуття у процесі здійснюваної діяльності</p> <p>Високий – глибокий системний аналіз виконання завдання, плану роботи, глибока професійна рефлексія, обґрунтовані висновки щодо професійної готовності й подальшого самовдосконалення</p>	<p>2</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p>	20

<p>- Розробка і проведення соціально-психологічного заходу</p>	<p>Низький – планування заходу здійснено на репродуктивному рівні, відбиває тенденцію до одноманітності, стереотипності в організації заходу, його проведення відбиває недостатній рівень відповідних навичок, самоаналіз і самооцінка носять фрагментарний, поверхневий характер</p> <p>Середній – планування відбиває достатній рівень методичної підготовки, готовність до урізноманітнення організації заходу, компоненти заходу логічно вибудовані, достатній рівень організаційно-комунікативних умінь і навичок під час проведення, системність у самоаналізі й самооцінці</p> <p>Високий – планування здійснено на високому методичному рівні, містить творчий внесок практиканта, його готовність використовувати як традиційні, так й інноваційні методи в організації й проведенні заходів, високий рівень організаційно-комунікативний умінь і навичок під час проведення, глибина, повнота й системність у самоаналізі й самооцінці</p>	<p>2</p> <p>3</p> <p>4</p>	
<p>- Соціально-психолого-педагогічний портрет основної (або однієї з основних) групи клієнтів даної служби</p>	<p>Низький – Портрет носить фрагментарний, несистемний, поверхневий характер, не задіяні в комплексі всі можливі джерела для його створення (психолого-педагогічна література, інтерв'ю зі спеціалістами, власні спостереження)</p> <p>Середній – Портрет відображає основні особливості у системі, містить елементи аналізу походження цих особливостей та необхідності використання у професійній діяльності</p> <p>Високий – поданий повний, системний, обґрунтований портрет, аналіз особливостей виступає основою обґрунтування методичної доцільності використання певних підходів і технологій у діяльності</p>	<p>2</p> <p>3</p> <p>4</p>	
<p>- Розробка структурно-функціональної моделі</p>	<p>Низький – запропонована модель створена з використанням</p>	<p>2</p>	

самоврядування досліджуваного колективу	<p>типових, стереотипних підходів, не враховані особливості колективу, психолого-педагогічні особливості відповідного віку, недостатньо функціональна</p> <p>Середній – модель містить елементи творчого, нестандартного підходу, достатньо обґрунтована, але не враховує в повній мірі особливості потреб осіб у самостійності й активності</p> <p>Високий – модель креативна, нестандартна, методично обґрунтована, функціональна, забезпечує потребу осіб у самостійності й активності, участі в організації власної дозвілєвої діяльності</p>	3 4	
Професійне портфоліо	<p>Низький – представлені матеріали переважно відображають конкретні факти професійного становлення (фотодокументи, грамоти, дипломи, малюнки, вірші тощо). Есе відсутнє або носить описовий характер. Процес власного професійного становлення відображений переважно на фактажному й емоційному рівнях.</p> <p>Середній – матеріали представлені більш різноманітно, додані авторські роботи методичного, наукового характеру. Есе містить аналітичний підхід до відображення процесу професійного становлення, але не є достатньо повним і глибоким</p> <p>Високий – матеріал містить у тому числі науково-дослідницькі роботи (публікації, проекти тощо). Аналіз процесу професійного становлення містить мотиви вибору професії, системну картину професійного та особистісного зростання, самооцінку результатів професійної підготовки на ціннісно-змістовому, технологічному та рефлексивному рівнях.</p>	10-14 15-17 18-20	20
Загальна кількість балів			100

Особам, які здобувають вищу освіту за заочною формою навчання й не менше одного року працюють на посаді, що відповідає кваліфікації, яку вони здобувають, практику перезараховують на підставі особистої заяви та наданих відповідних документів (копії трудової книжки, характеристики з рекомендованою оцінкою).

Здобувачам вищої освіти, які навчаються за програмами академічної мобільності та пройшли практику в інших закладах освіти України або за кордоном, можуть бути зараховані її результати відповідно до встановленої процедури зарахування результатів навчання.

12. Мова викладання.
Українська